

ACCOUNTANTS MAGAZINE

Het vakblad voor de mkb-accountant en het accountantskantoor

INTERVIEW

‘WIJ VOEGEN IETS EXTRA’S TOE AAN DE REGIO’

Op bezoek bij
Accountantskantoor Timmer B.V.

DIENTSTVERLENING

DE FRISSE BLIK VAN EEN ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Novak over de opdrachtgerichte
kwaliteitsbeoordeling

INTERVIEW

‘DE MKB-ACCOUNTANT LAAT KANSEN LIGGEN OP HET GEBIED VAN ALTERNATIEVE FINANCIERING’

In gesprek met Ronald Kleverlaan
van CrowdfundinHub

INTERVIEW SCIENTA

Novak Kwaliteitssysteem: kant-en-klare
basis voor het accountantskantoor

COLUMN MARCO MOLING

De trots van de mkb-accountant

BOEKEN

TopTrends voor Ondernemers: hoe ga je
daar vandaag mee aan de slag?

1,4 mln ZZP-ers zoeken uw hulp
www.asperion.nl/zzp-pilot

In samenwerking met:

Belastingdienst

Asperion
Online Boekhouden

Houder van het keurmerk:

Colofon

Accountantsmagazine:
het vakblad voor de
mkb-accountant en
het accountantskantoor

Zevende jaargang

Redactie
Guus Ham
directeur Novak

Drs. Leendert Haaring
senior medewerker communicatie

Redactieadres
Postadres:
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Bezoekadres:
Koninginnegracht 5
2514 AA Den Haag
of Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam (NBA)
Telefoon: 070 - 3524002
E-mail: novak@novak.nl
Website: www.novak.nl

Abonnementen
U ontvangt dit blad als uw
kantoor lid is van Novak of als u
persoonlijk lid bent. U kunt ook
een los jaarabonnement afsluiten
op Novak accountantsmagazine.
Dit kost 75 euro per jaar.
Opzegging kan uitsluitend per
kalenderjaar en moet vóór 15 oktober,
voorafgaand aan het nieuwe contribu-
tiejaar, schriftelijk worden gemeld.

Advertenties
Guus Ham

telefoon: 06 - 51186741
e-mail: g.ham@novak.nl

Kopij
Leendert Haaring
telefoon: 06 - 83524362
e-mail: l.haaring@novak.nl

Vormgeving
BADE
www.bade.nl

Fotografie
RoyalPrint (tenzij
anders vermeld)

© Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een
geautomatiseerd gegevensbestand en/
of openbaar gemaakt in enige vorm
of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opna-
men of op enige andere manier zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

 novak
Voor de mkb-accountant.

INHOUD

**DE MKB-ACCOUNTANT LAAT
KANSEN LIGGEN OP HET
GEBIED VAN ALTERNIEVE
FINANCIERING**

P. 12

**VAN PENSIOENUITKERING
NAAR PENSIOPREMIË?**

P. 14

**TOPTRENDS VOOR ONDER-
NEMERS: DIGITALISERING,
ROBOTISERING
EN REALTIME**

P. 24

BELOFTE MAAKT SCHULD

P. 27

COLUMN: MARCO MOLING

P. 05

**'WIJ VOEGEN IETS EXTRA'S
TOE AAN DE REGIO'**

P. 06

**DE FRISSE BLIK VAN EEN ONAFHANKELIJKE
ACCOUNTANT**

P. 10

**KANT-EN-KLARE BASIS VOOR HET
MKB-ACCOUNTANTSKANTOOR**

P. 16

**KOM NAAR DE TWEEDE EDITIE VAN
DE DAG VAN DE MKB-ACCOUNTANT**

P. 18

**DE DIGITALE EN ELEKTRONISCHE
VERWERKING VAN DOCUMENTEN**

P. 21

NOVAK-NIEUWS

P. 28

OPLEIDINGEN

P. 30

Factuur?

Geboekt!

Samen het beste resultaat!

Professioneel boekhouden met Twinfield

De facturen van je klant foutloos en op tijd verwerken? Met Twinfield Boekhouden werk je slim online samen met je klant. Zo heb jij realtime inzicht, kun je efficiënt werken en pro-actief adviseren. Samen het beste resultaat!

Probeer gratis op twinfield.nl

Wolters Kluwer

COLUMN

Marco Moling

VOORZITTER VERENIGING NOVAK

De trots van de mkb-accountant

Accountants zijn trots op hun beroep. Dit lezen we in de eerste zin van het recente visiedocument 'Een beroep met toekomst' van de NBA. Klopt deze aanname wel? Laten we eerst eens vaststellen wat trots is.

Trots is een gevoel waardoor je wilt laten zien dat je iets goeds hebt gedaan of bereikt. Vanuit psychologisch oogpunt zijn er echter twee soorten trots. Aan de ene kant is er de positieve trots. Dat heeft te maken met ons zelfver-

en minder ontvankelijk is voor de mening van anderen. Een te groot ego speelt dan op.

De Amerikaanse hoogleraar psychologie en onderzoeker Barbara Frederickson doet al zo'n twintig jaar onderzoek naar het effect van positieve emoties. In haar boek 'Positivity' uit 2009 zegt zij dat trots één van de zogenaamde 'ongemakkelijke emoties' is. Trots kan volgens haar te ver gaan, maar als hij gericht is en wordt getemperd door passende nederigheid is trots duidelijk een positieve emotie en wordt door de omgeving niet als arrogant ervaren.

Moraal van het verhaal: het met anderen delen van jouw resultaten/prestaties zal op een zodanige wijze moeten gebeuren dat jouw oprechtheid blijkt. Het bij een bepaalde prestatie nader duiden van twijfel die je ervaren hebt en uitleggen waarom je je op een bepaalde wijze hebt gedragen, maken het trotse gevoel authentieker voor anderen. Echter, jouw resultaten/prestaties koppelen aan je bijzondere persoonlijke kwaliteiten, bijvoorbeeld opleiding, ervaring, functie of intelligentie en dat uitdragen wordt veelal als negatief geassocieerd door mensen. Trots wordt dan ervaren als arrogant. De blaaskaak is geboren. En geloof mij nu maar, want ik weet het als uw trotse voorzitter het beste. Bovendien heb ik zes titels en heb ik dé ervaring. Voelt u de weerzin al toenemen?

Terug naar de praktijk. Hoe trots bent u als mkb-accountant? Onlangs peilden we de trots tijdens een bijeenkomst van de Novak-werkgroepen Ondernemerschap en Imago. Daaruit kwam naar voren dat er diverse elementen zijn die bepalen wat iemand trots maakt (bijvoorbeeld helpen, relevant zijn, oplossen), maar dat er ook ontwikkelingen zijn in ons vak die het trotse gevoel verminderen.

Novak is er voor de mkb-accountant. Daarom gaan wij in het najaar actief aan de slag. Door zaken te ontwikkelen die uw trots verder ondersteunen, door ons nog beter te kunnen positioneren. Het verschil maken. Daaraan actief meewerken geeft mij een trots gevoel.

**“HET MET ANDEREN DELEN
VAN JOUW RESULTATEN/
PRESTATIES ZAL OP EEN
ZODANIGE WIJZE MOETEN
GEBEUREN DAT
JOUW OPRECHTHEID BLIJKT.”**

trouwen en onze eigenwaarde. Wij hebben die nodig om ons evenwichtig en veilig te voelen. Aan de andere kant kan trots doorslaan. Dan spreken wij van negatieve trots, oftewel er is een overmatige aandacht voor jezelf en/of je verdiensten. Dat wordt door je omgeving meestal niet als prettig ervaren. Het wordt ook wel arrogantie genoemd. Simpel gezegd, te veel trots kan leiden tot:

- het geloof dat je beter bent dan anderen;
- het niet erkennen van fouten;
- het te weinig tonen van nederigheid.

Sterker nog, te veel trots kan er zelfs voor zorgen dat iemand een minder open, flexibele houding aanneemt

ACCOUNTANTSKANTOOR TIMMER B.V.:

‘WIJ VOEGEN IETS EXTRA’S TOE AAN DE REGIO’

Remco en Brand Timmer

Leendert Haaring

Accountantskantoor Timmer B.V. levert in meerdere opzichten een positieve bijdrage aan de omgeving. De twee eigenaren, Brand Timmer en zijn zoon Remco, vertellen hoe.

Brand Timmer AA is al sinds 1994 eigenaar van het mkb-kantoor uit Doornspijk. Eind 2013 rondde zijn zoon Remco Timmer de accountantsopleiding af. Vlak daarna werd Remco mede-eigenaar van het kantoor. Begin 2019 stopt Brand als vennoot en vanaf dat moment zal Remco de enige eigenaar zijn van Accountantskantoor Timmer B.V. Waren er altijd al plannen om het accountantskantoor van je vader over te nemen? “Nee, dat is zo gegroeid”, antwoordt Remco. “Ik had altijd wel een passie voor cijfers. Na de middelbare school twijfelde ik tussen de studies Economie en Natuurkunde. Vanwege het betere toekomstperspectief koos ik voor Economie. In de vakanties deed ik hier

wat klusjes op de zaak van mijn vader en langzamerhand ontstond het idee om accountant te worden. Toen lag het daarna voor de hand dat ik op een gegeven moment de zaak zou overnemen.”

EÉN ADVISEUR

Brand Timmer AA en Remco Timmer AA en de zeven collega's bij Accountantskantoor Timmer B.V. verzorgen met name administratieve en fiscale werkzaamheden voor ondernemingen in het midden- en kleinbedrijf. “Wij werken vooral voor ondernemingen tussen Harderwijk en Zwolle”, vertelt Remco.

Wat is volgens jullie klanten jullie toegevoegde waarde? “Ondernemers kloppen telkens voor dezelfde reden bij ons aan: ‘ik wil één adviseur bij wie ik terecht kan voor al mijn lastige vragen’. Je begint als accountant met de administratie, maar al gauw krijg je vragen over testamenten, pensioenvraagstukken en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen”, antwoordt Remco. “Die huisartsfunctie vinden de klanten ideaal”, vult Brand aan. “Wij hebben één controleplichtige

klant. Een collega-kantoor verzorgt de wettelijke controle, wij verzorgen de jaarrekening, maar voor alles blijven wij gedurende het hele proces het aanspreekpunt. Zij krijgen steeds te maken met één gezicht.”

BETEKENISVOL ONDERNEMEN

Menig accountantskantoor houdt rekening met de eigen regio in de vorm van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Voor Accountantskantoor Timmer B.V. gaat MVO echter niet ver genoeg. Timmer B.V. pleit voor BetekenisVol Ondernemen (BVO), een initiatief van alle medewerkers van het kantoor. “Wij vinden dat de maatschappij profijt van ons moet hebben in plaats van ‘geen last’, zoals bij MVO het geval is”, licht Remco toe. Het kantoor hield het afgelopen jaar een actie voor de Stichting Veluwe Wens Ambulance. Voor elke ingediende belastingaangifte werd een euro in de pot gedaan. Het resultaat: een bedrag van € 5.137. “Op die manier voegen wij iets extra's toe aan onze regio. Elk personeelslid krijgt van ons ook jaarlijks een bedrag om naar eigen inzicht te besteden aan een organisatie uit hun regio. Dat kan wat ons betreft ook de basketbalclub of een zangkoor zijn. Als het maar iets toevoegt aan de omgeving.”

**“WIJ VINDEN DAT DE
MAATSCHAPPIJ PROFIJT VAN
ONS MOET HEBBEN IN PLAATS
VAN ‘GEEN LAST’, ZOALS
BIJ MVO HET GEVAL IS.”**

SOCIALE DECLARATIES

Als onderdeel van BVO verzorgt Timmer B.V. (loon- en algemene) administraties voor organisaties, stichtingen en verenigingen in de regio tegen een soms sterk gereduceerd tarief. “Sociale declaraties noemen we dat”, aldus Brand. “De voedselbank krijgt bijvoorbeeld de jaarrekening voor de helft van het geld. Voor een aantal kerken verzorgen wij ook de salarisadministratie. Wij nemen driekwart van de kosten voor eigen rekening, of dat nu een katholieke of protestante kerk is of een synagoge. BVO, waar al onze collega's aan meewerken, bevordert saamhorigheid. Dat zie je bij ons op de werkvloer. Iedereen staat voor elkaar klaar. Daar zijn wij als kantoor trots op.”

NAAM

Brand en Remco Timmer

WERKZAAM BIJ

Accountantskantoor
Timmer B.V.

WEBSITE

www.timmerbv.nl

Stichting Veluwe Wens Ambulance

BOUW

Het kantoor heeft geen specialisatie, maar bedient regelmatig ondernemingen uit de bouwsector. “Dat is het ons-kent-ons-verhaal. Je levert goed werk voor één bouwbedrijf, die ondernemer vertelt dat verder en zo kom je weer aan nieuwe klanten”, aldus Brand.

Op dit moment spelen bij Timmer B.V. veel bedrijfsoverdrachten. “Veelal in de familiesfeer, vergelijkbaar met onze eigen overdracht, maar ook bedrijfsoverdrachten naar derden. Dit heeft mede te maken met de aantrekkende economie. Het management durft nu die stap te zetten”. “We werken ook veel voor starters”, vult Remco aan. “Dit jaar heb ik al zeventien starters geholpen. Ook weer een aantal uit de bouw. Door de goede economie zie je weer veel nieuwe bedrijven ontstaan.”

STARTERS

Accountantskantoor Timmer B.V. gaat serieus aan de slag met starters. Het eerste (gratis) intakegesprek heeft als doel om te bekijken of de ondernemer en het accountantskantoor een goede match zijn. “We vertellen tijdens dat gesprek ook wat de administratie inhoudt. Gaan we met elkaar in zee, dan nemen wij de tijd om de starter administratief op gang te helpen”, licht Brand toe. “We nemen de ondernemer bij de hand. Zo doen we de eerste btw-aangifte samen en laten we de ondernemer zien hoe hij dat in het vervolg zelf kan doen. We denken uiteraard graag mee over de inrichting van de administratie. Als onze klant een zzp’er is die één keer per week een klus doet, dan moet je die ondernemer niet lastigvallen met een uitgebreid administratiepakket. Dan heeft hij genoeg aan Excel.”

Hoe is het gesteld met de digitalisering van de ondernemers waarvoor jullie werken? “We zien nog vaak genoeg ondernemers binnenkomen met een plastic tas met bonnen erin”, vertelt Remco. “Met digitalisering is men nog niet zover als in alle accountancy-bladen wordt beweerd. Nog geen 10 procent van onze klanten draait volledig digitaal. Je ziet wel langzamerhand de omslag naar een digitale administratie, maar er is nog een lange weg te gaan.”

HORizontaal TOEZICHT

In 2013 sloot Accountantskantoor Timmer B.V. zich aan bij het convenant horizontaal toezicht tussen Novak en de Belastingdienst. “Wij deden eigenlijk mee aan horizontaal toezicht op aanraden van de Belastingdienst”, vertelt Brand. “Iemand van de Belastingdienst was een keer bij ons op bezoek en meldde dat wij als kantoor een positieve uitzondering waren, omdat wij ons heel goed hielden aan de

uitstelschema’s. Van Guus Ham van Novak hoorde ik dat Novak een convenant ging sluiten met de Belastingdienst. Wij besloten om daar aan mee te doen. Van onze belastingaangiften wordt 90 procent onder horizontaal toezicht ingediend. De klant kan er vanuit gaan dat de aangifte goed is en krijgt sneller zekerheid van de Belastingdienst. Dit geeft rust bij de klant, omdat hij weet waar hij aan toe is. Het mooie aan horizontaal toezicht is dat je binnen de Belastingdienst een vaste contactpersoon hebt. Je hebt korte lijnen. Als HT-lid heb je binnen de Belastingdienst een streepje voor. Daar maken wij graag gebruik van.”

PRETOETSING EN TOETSING

Onlangs was Timmer B.V. aan de beurt voor de periodieke toetsing van de Raad voor Toezicht. Ter voorbereiding hierop nam het kantoor contact

op met Novak voor het verzorgen van een pretoetsing. “Daar waren we heel blij mee”, vertelt Remco. “Uit de pretoetsing bleek dat we veel goed deden, maar dat we te weinig schriftelijk vastlegden in onze dossiers; een bekend probleem bij mkb-kantoren. We hebben het laatste half jaar met hulp van Novak verbeteringen doorgevoerd, zoals het scheiden van administratieve dienstverlening en samenstellen en het ‘AVG-proof’ maken van ons kantoor. Daar hebben we een cursus bij Novak Opleidingen voor gevolgd. We waren natuurlijk erg blij met het positieve oordeel van de toetsers.” “Voor ons als mkb-kantoor is het belangrijk dat er een ‘club’ als Novak bestaat om ons in praktische zin bij te staan in dit soort trajecten”, vertelt Brand.”

**MEER WETEN OVER WAT NOVAK
VOOR U ALS LID KAN DOEN?
KIK EENS OP WWW.NOVAKDIRECT.NL**

STEUN AAN ORGANISATIES

Accountantskantoor Timmer B.V. stelt jaarlijks een bedrag beschikbaar aan elke medewerker dat hij of zij naar eigen inzicht mag doneren aan een stichting, vereniging of organisatie. Daarnaast steunt het kantoor op verschillende manieren de hieronder (in willekeurige volgorde) genoemde stichtingen, verenigingen en organisaties:

- Stichting Voedselbank Elburg – Oldebroek;
- Stichting Synagoge Elburg;
- Stichting Vrienden van het Cheider;
- Stichting Vrienden van Hart van Thornspijk;
- Rijvereniging de Randmeerruiters;
- Voetbalvereniging D.S.V.;
- Voetbalvereniging E.S.C.;
- Voetbalvereniging SV ‘t Harde;
- Voetbalvereniging Noord Veluwe Boys;
- Voetbalvereniging V.S.C.O.;
- Wijkvoetbal Oldebroek;
- Zeskamp Doornspijk;
- Businessclub Elburger SC;
- Lions Club;
- Feestweek Hoge Enk;
- De Akker is de Wereld;
- Korfbalvereniging Wolderwijd;
- Korfbalvereniging Elburg;
- Bedrijfsschieten SV Oostendorp;
- Oranjevereniging Doornspijk;
- Oranjevereniging ‘t Harde;
- Stichting Tuigpaarden;
- Basketballvereniging Green Shooting Stars;
- Muziekvereniging Juliana;
- Malletband Juliana;
- Muziekvereniging David;
- Kinderfonds MAMAS;
- Stichting de 4e Muskietier;
- Diaconie Hervormde Gemeente Nunspeet;
- Christenen voor Israël;
- Mbuma Zending (Zambia);
- Child’s Destiny of Hope (Oeganda);
- @Robert’s;
- Stichting Elburger Botters;
- Vrouwenverwendag;
- Stichting Geloven Nu;
- Protestantse Gemeente Elburg – Ichthuskerk;
- Vrije Evangelische Gemeente Elburg;
- Evangelisch Centrum De Fontein;
- Businessclub Sv ‘t Harde;
- SchuldHulpMaatje Elburg;
- Stichting Present Elburg;
- Oudheidkundige Vereniging Arent thoe Boecop;
- Stichting Open Doors;
- De Tweede Mijl;
- Run For Joyce;
- Geldersch Landschap & Kasteelen;
- Stichting Veluwe Wens Ambulance;
- Muskathlon;
- Stichting Leergeld Noord Veluwe;
- Groot Nieuws Radio;
- Stichting AAP (via Eeko.com);
- Volleybalvereniging EVV;
- Stichting Timotheos;
- Dierenambulance Noord Veluwe;
- Stichting A21 Nederland;
- Vogelbescherming Nederland;
- Daniël Den Hoed Stichting.

“DOOR MIDDEL VAN SPONSORING DOOR ACCOUNTANTS-KANTOOR TIMMER BV KUNNEN WIJ DIE BIJZONDERE LAATSTE WENS VERVULLEN VAN VELE TERMINAAL ZIEKE MENSEN. OM DIE OH ZO BELANGRIJKE LAATSTE MOOIE HERINNERINGEN TE MAKEN VOOR ZOWEL WENSVRAGER ALS DE NABESTAANDEN VAN STRAKS.”

MIRANDA VAN DER WEIJDEN,
SECRETARIS STICHTING
VELUWSE WENS AMBULANCE

DE OPDRACHTGERICHTE KWALITEITS- BEOORDELING:

DE FRISSE BLIK VAN EEN ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Bouwe Algra

Leendert Haaring

Met de komst van Novak DIRECT is het producten- en dienstenaanbod van Novak fors uitgebreid. Een voorbeeld van een nieuw product is de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling: de OKB. Bouwe Algra AA, accountant bij Novak, heeft ruime ervaring met OKB's en vertelt wat de meerwaarde is van het laten uitvoeren van een OKB bij Novak-kantoren.

Bouwe, wat houdt een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling precies in?

"Bij een OKB kijkt een onafhankelijke accountant of de verantwoordelijk accountant redelijkerwijs tot het oordeel had kunnen komen zoals onderbouwd in de voorgenomen af te geven verklaring. Bij wettelijke controleopdrachten van organisaties van openbaar belang – OOB's – is een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling verplicht. Een OKB kan ook worden uitgevoerd bij wettelijke controleopdrachten van niet-OOB's, vrijwillige controleopdrachten, overige controleopdrachten, beoordelingsopdrachten, samenstelopdrachten of bijzondere opdrachten. Het accountantskantoor moet wel criteria hebben vastgelegd op basis waarvan een OKB dient te worden uitgevoerd."

Wanneer speelt een OKB binnen het mkb?

"In de praktijk komt het wel voor dat de accountant een andere verklaring overweegt af te geven dan het jaar daarvoor. Vorig jaar werd nog een goedkeurende verklaring afgegeven, dit jaar overweegt de accountant een verklaring van oordeelonthouding of van afkeuring. Dit kan aanleiding zijn om een onafhankelijke accountant te vragen of hij ook tot hetzelfde oordeel komt.

Wat ook regelmatig voorkomt is dat een accountant een enkele opdracht uitvoert binnen een specifieke branche. Hij doet er

dan goed aan om een beroep te doen op een accountant die veel ervaring heeft met die branche, omdat daar specifieke zaken kunnen spelen."

VERSTANDIG

Waarom biedt Novak sinds kort de OKB?

"Veel Novak-leden voeren slechts in beperkte mate assurance-opdrachten uit. Juist dan is het verstandig om criteria vast te leggen voor het uitvoeren van een OKB. Maar zelfs als je vaak assurance-opdrachten uitvoert, kan een OKB verstandig zijn. Voer je regelmatig controles uit bij een bepaald type onderneming, dan dreigt het risico dat je bepaalde zaken over het hoofd ziet. In dat geval kan de frisse blik van een onafhankelijke accountant via een OKB je behoeden voor misstappen."

DIEPTE

Hoe werkt een OKB in de praktijk?

"De externe kwaliteitsbeoordelaar stelt de volgende vragen: wat zijn de risico's die zijn gedefinieerd, wat zijn de bevindingen van het controleteam, wat hebben ze ermee gedaan en wat is de onderbouwing van de verklaring? De beoordelaar kijkt top-down. Hij begint met de conclusies en gaat dan de diepte in. De beoordelaar kan tot dezelfde maar ook tot andere bevindingen komen. In dat laatste geval volgt een discussie. De accountant van de organisatie zelf blijft eindverantwoordelijk. Je kunt het vergelijken met werken in een vliegtuig. De eerste stewardess sluit de deuren en de tweede stewardess checkt of dat daadwerkelijk is gebeurd. Dat is bij een OKB ook het idee. De accountant die de verklaring moet afgeven, blijft eindverantwoordelijk. Het is de rol van de onafhankelijke accountant om hem/haar te behoeden voor fouten en misstappen."

VIJF VOOR TWAALF

Standaard 220 beveelt aan om de kwaliteitsbeoordeling te faseren: de dynamische OKB.

Hoe kijkt Novak hier tegenaan?

"Novak is een groot voorstander van de dynamische OKB. Bij een dynamische kwaliteitsbeoordeling wordt een OKB uitgevoerd na de planning en voorbereiding, na de uitvoering en vlak voor het afgeven van de verklaring. Het grote voordeel van een dynamische OKB is dat je tijdig kunt bijsturen als je bijvoorbeeld in de planningsfase een extra risico constateert.

Bij een standaard-OKB worden alle fasen in één keer achter elkaar beoordeeld. Als er morgen een verklaring moet worden afgegeven en er moet vandaag

nog een OKB worden uitgevoerd, dan is het vijf voor twaalf. Er is dan wellicht onvoldoende tijd meer om de gewenste aanpassingen door te voeren. Of de gemaakte afspraken met de klant met betrekking tot oplevering kunnen niet worden nagekomen."

SPARREN

Wat is jouw eigen ervaring met OKB's?

"Ik heb OKB's zowel aan de zijde van extern accountant als aan de zijde van onafhankelijk kwaliteitsbeoordelaar meegemaakt. Ik kijk hier zeer positief tegenaan: een OKB komt uiteindelijk de kwaliteit ten goede. Een andere, ervaren accountant neemt immers kennis van alle informatie die jij hebt en bekijkt of hij tot dezelfde conclusies komt. Daarnaast kun je met de onafhankelijke accountant sparren over het geconstateerde.

Mocht een kantoor een OKB willen laten uitvoeren door Novak, dan kan via Novak DIRECT een afspraak met mij gemaakt worden. Dit kan via www.novakdirect.nl of door te bellen naar 085-0220150. Ik heb specifieke ervaring in het (internationale) midden- en kleinbedrijf en dan in het bijzonder retail, automotive, logistiek en groothandel."

CRITERIA VOOR EEN OKB

Op basis van onderstaande criteria kan ervoor gekozen worden om een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling te laten uitvoeren, mits schriftelijk vastgelegd binnen het desbetreffende accountantskantoor:

- integriteit van de opdrachtgever;
- branche waarin de opdrachtgever actief is;
- ervaring van de accountantsorganisatie met de entiteit en de opdracht;
- ervaring van het controleteam met betrekking tot vergelijkbare opdrachten;
- afgeven van een andere dan een goedkeurende verklaring;
- voorkomen van specifieke risico's bij de opdrachtgever/entiteit;
- opdrachten boven een bepaald budget;
- opdrachten waarbij een bepaalde verhouding tussen het controlebudget en overige werkzaamheden wordt overschreden;
- continuïteitsproblemen bij de controleklant;
- uitkomsten eerdere kwaliteitsbeoordelingen en/of reviews.

NAAM

Bouwe Algra

WERKZAAM BIJ

Novak

WEBSITE

www.novakdirect.nl

RONALD KLEVERLAAN,
CROWDFUNDINGHUB:

‘DE MKB-ACCOUNTANT LAAT KANSSEN LIGGEN OP HET GEBIED VAN ALTERNATIEVE FINANCIERING’

Leendert Haaring

Ronald Kleverlaan

De mkb-accountant heeft te weinig kennis van alternatieve financieringsvormen om de ondernemer optimaal te kunnen bedienen. Met die opmerking prikkelde Ronald Kleverlaan de aanwezige Novak-leden tijdens de meest recente Nationale Ondernemersdag van ONL voor Ondernemers. Accountantsmagazine ging op bezoek bij de directeur van CrowdfundingHub en vroeg hoe die kennis het beste kan worden bijgespijkerd.

CrowdfundingHub, opgericht in 2015, is een in Amsterdam gevestigd expertisecentrum gericht op alternatieve financiering. CrowdfundingHub biedt onder andere professionals, ministeries en de Europese Commissie kennis en kunde op het gebied van non-bancaire financieringsvormen. “In Nederland zijn leningen via crowdfunding heel populair, terwijl in de meeste andere landen vooral leningen aan particulieren spelen”, vertelt Ronald Kleverlaan over de huidige trend. “Nederland is na Engeland het grootste land waarin leningen beschikbaar zijn voor bedrijven, meer dan in Duitsland of Frankrijk bijvoorbeeld.”

BASISKENNIS

CrowdfundingHub adviseert onder andere professionals die ondernemers ondersteunen, waaronder de mkb-accountant. Uit een recente enquête van CrowdfundingHub, gehouden onder een groep mkb-accountants, bleek dat de basiskennis van ac-

countants op het gebied van nieuwe financieringsvormen verre van toereikend is. “Dat is jammer, want zo laat de mkb-accountant kansen liggen op het gebied van alternatieve financiering”, vertelt Ronald Kleverlaan. “Hebben accountants kennis van alle verschillende financieringsvormen in de markt, dan kunnen zij buiten banken om financiering regelen voor ondernemers en hen veel meer vrijheid bieden.”

GOEDKOPER EN FLEXIBELER

Volgens CrowdfundingHub hebben mkb-accountants slechts beperkt verstand van alternatieve financieringsvormen omdat er binnen de accountancy erg traditioneel wordt gewerkt. “Wat je nog altijd ziet is dat de ondernemer voor een financieringsaanvraag bij de accountant aanklopt. En de accountant denkt bij financiering nog altijd aan een lening bij een bank, terwijl er tegenwoordig veel meer financieringsvormen zijn die flexibeler en vaak goedkoper zijn”, vertelt Kleverlaan. “Voor het verstrekken van een lening eist de bank vergaande zekerheden van de ondernemer. Misschien heeft die ondernemer voor de komende vier jaar echter niet één groot bedrag nodig, maar heeft hij genoeg aan een stukje overbruggingsfinanciering voor de komende zes maanden. Daarna zou hij bijvoorbeeld factoring kunnen inzetten om kortermijnfinanciering vrij te maken. Kiest een ondernemer voor een dergelijke constructie, dan heeft hij veel meer flexibiliteit. Hij zit immers niet vast aan een verplichting van vier jaar.”

CERTIFICERING

Volgens Kleverlaan moet de accountant niet alleen meer kennis krijgen van nieuwe financieringsvormen maar ook leren om goed bij elkaar passende financieringsvormen te combineren in de vorm van gestapeld financieren. Kleverlaan denkt dat de kennis van de mkb-accountant op het gebied van alternatieve financieringsvormen zou kunnen worden vergroot door het volgen van additionele opleidingen, die door of in samenwerking met bestaande accountantsorganisaties, zoals de NBA en Novak, zouden kunnen worden ontwikkeld. “Uit onze enquête bleek dat certificering van dergelijke opleidingen cruciaal is”, vertelt Kleverlaan. “Op het moment dat je je bijvoorbeeld kunt certificeren als ‘mkb-adviseur alternatieve financiering’ kun je je als accountant onderscheidend positioneren in de markt. Je kunt andere klanten benaderen en bestaande klanten beter bedienen. Je hebt veel meer mogelijkheden in huis om ondernemers verder te helpen. Het ministerie van Financiën moet een dergelijke opleiding formeel accredite-

ren, maar met het ontwikkelen van de opleiding kunnen we al snel aan de slag. Overigens zouden alternatieve financieringsvormen een onderdeel moeten uitmaken van het curriculum van de accountantsopleiding. Ook daar wordt nog te traditioneel gekeken naar financiering.”

TREND

Volgens Kleverlaan is het noodzaak voor de accountant om zich te verdiepen in alternatieve financieringsvormen vanwege de algemene mkb-ontwikkeling dat er minder bancair gefinancierd wordt. “Uit de cijfers van De Nederlandsche Bank maken we op dat het uitstaande vermogen al zes jaar afneemt en constateren we dat het aantal zakelijke klanten van banken afneemt. Aan de andere kant zie je dat de non-bancaire markt groeit. Ik verwacht dat we het over tien jaar niet meer hebben over alternatieve financieringsvormen, maar over mkb-financiering waar bancaire leningen en een groot aantal andere financieringsvormen onderdeel van uitmaken”, aldus Kleverlaan. Er komen steeds meer digitale platforms waar financiering kan worden aangevraagd. Hiervoor heeft de ondernemer nog altijd de hulp nodig van een adviseur. “Daar liggen dus kansen voor de mkb-accountant als adviseur van de ondernemer. Niet elke accountant is geschikt om deze nieuwe rol op te pakken. Adviseren is iets anders dan administreren. Een belangrijke rol spelen voor de ondernemer bij het aanvragen van alternatieve financiering vraagt om creativiteit. Alles wat asset-based is, is gestapeld te financieren. Heeft de accountant verstand van alternatieve financieringsvormen, dan kan hij gaan puzzelen welke financieringsconstructie het beste past bij de wensen van zijn klant.”

NIEUWSBRIEF ‘TRENDS IN MKB-FINANCIERING’

Wat zijn de belangrijkste trends in de nieuwe financieringsvormen voor het mkb en welke impact hebben ze? Wekelijks verzamelt Ronald Kleverlaan de belangrijkste (internationale) artikelen die de trends duiden rond moderne financieringsvormen, zoals marketplace/P2P lending, ICOs, Crowdfunding en Community Finance.

U kunt deze gratis nieuwsbrief ontvangen door u aan te melden via www.altfinance.nl.

NAAM

Ronald Kleverlaan

WERKZAAM BIJ

CrowdfundingHub

WEBSITE

www.crowdfundinghub.eu

VAN PENSIOENUITKERING NAAR PENSIOENPREMIE?

Een vraag die veel werkgevers bezighoudt is: moet ik overstappen van een gegarandeerde middelloonregeling naar een beschikbare premieregeling? En, zo ja, hoe doe ik dat en hoe communiceer ik daar zorgvuldig over?

Theo Gommer

Theo Gommer

Een uitkeringsovereenkomst in de vorm van een middelloonregeling kenmerkt zich door de toezegging van een zekere pensioenuitkering, die al dan niet jaarlijks wordt geïndexeerd. Dit geldt voor zowel het ingegane pensioen van de gepensioneerden als voor de opgebouwde pensioenaanspraken van de actieve deelnemers en slapers (ex-deelnemers). Die indexatie is normaliter afhankelijk van de overrente. Het nadeel van de zekerheid bij middelloonregeling is de premiehoogte. Als gevolg van de (historisch) lage marktrente kunnen contractverlengingen wel tot 40 à 50% meer premie betekenen. Vaak zijn de lopende contracten namelijk gebaseerd op 3 of 4% rekenrente. Als de rekenrente daalt, dan stijgt navenant de premie. Uiteraard speelt ook de toename van de levensverwachting een rol.

KENMERKEN BESCHIKBARE PREMIEOVEREENKOMST

Een beschikbare premieregeling, officieel een premieovereenkomst, kenmerkt zich eenvoudig door uitsluitend een premiebijdrage door de werkgever (in combinatie met de eigen bijdrage van de werknemer). Er is dus geen garantie op een uitkering of op het rendement. De premie(s) en het rendement zijn uiteindelijk bepalend voor de hoogte van het pensioen. De bekende beschikbare premiestaffels zijn zodanig opgesteld dat ze, uitgaande van 3 of 4% rendement, een pensioen opleveren dat vergelijkbaar is met een middelloonregeling. Een goede beschikbare premieregeling is dan ook net zo goed als een middelloonregeling. Hoe het immers ook is, als de premie-input gelijk is, moet de pensioenoutput dat ook zijn!

FISCALE WETGEVING

Verder is van belang dat de wet voor alle pensioenregelingen geldt. Zowel binnen als buiten een middelloonregeling of beschikbare premieregeling kunnen er voldoende keuzemogelijkheden ingebouwd worden. Denk daarbij aan uitruil ouderdoms-/nabestaandenpensioen, hoog/laag-uitkeringen en vervroeging of uitstel van de pensioendatum. Verder is er uiteraard ook de mogelijkheid bij beschikbare premieregeling voor doorbeleggen na pensioendatum. Daarmee wordt immers voorkomen dat op een verkeerd moment (lage beurskoersen en lage marktrente) pensioen aangekocht moet worden.

HOE STAP OVER VAN EEN MIDDELLOON- NAAR EEN BESCHIKBARE PREMIEREGELING?

Bij de overstap moet een werkgever een aantal aandachtspunten in gedachten houden:

- Budgetneutrale overstap of niet, daarbij rekening houdend met compensatie voor vervallen zekerheid, toekomstige stijgingen op basis van het oude contract of op basis van de stijgende beschikbare premiestaffels;
- Breng de gevolgen voor de eigen bijdrage van deelnemers in kaart;
- Zorg voor een zorgvuldige invulling van de nieuwe beschikbare premieregeling met betrekking tot het nabestaandenpensioen (en eventueel arbeidsongeschiktheidspensioen) en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid;
- Breng de beleggingskeuzes in kaart, inclusief doorbeleggen;
- Bied bijspaarmogelijkheden als de staffel lager is dan het maximum;
- Bied overige persoonlijke keuzemogelijkheden;
- Bied de keuze voor behoud van opgebouwde (middelloon)pensioenrechten of juist voor inbreng.

COMMUNICATIE EN BETREKKING

Het belangrijkste bij de overstap van een middelloon- naar een beschikbare premieregeling is (voor)overleg en communicatie. Hoe het ook zij, de individuele deelnemer moet instemmen met de wijziging. Zoals onlangs is geoordeeld, is zelfs de instemming van vakbonden en/of ondernemingsraad onvoldoende. Te vaak is het voorgekomen dat werknemers voor een voldongen feit zijn gezet bij de overstap, met slechte communicatie – die juridisch diskwalificeert – en vooral ook een matige beschikbare premieregeling.

REALITEIT EN KOSTENBEHEERSING

Betrokkenheid vanaf het begin van medewerkers in combinatie met goede, volledige, eerlijke en integere informatie/communicatie is absoluut nodig. De keuze

tussen beide soorten regelingen is overigens niet een kwestie van goed of fout, maar van realiteit en kosten(beheersing). Ik durf te stellen dat middelloonregelingen niet meer van deze tijd zijn en dat beschikbare premieregelingen dus de toekomst hebben. De facto kennen alleen de verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen nog middelloonregelingen, maar die kunnen pensioenrechten afstempelen en zijn dus de facto ook afhankelijk van rendement en levensverwachting, hetgeen de premie drukt. Bij verzekerde middelloonregelingen móet een keiharde uitkeringsgarantie ingekocht worden en die is met de huidige marktrente eenvoudigweg te duur. Zekerheid is goed, maar niet tegen de huidige prijs. Dat laat onverlet dat de overstap van een voor een werknemer zekere pensioenuitkering naar een onzekere pensioenuitkomst bij een beschikbare premieregeling de nodige gevoelsmatige impact kan hebben. Hoewel ik dat niet terecht vind, moet hier wel zorgvuldig aandacht voor zijn. Uiteindelijk kan met kennis en ratio de werknemer overtuigd worden van het 'betere van het nieuwe'. Een state-of-the-art-pensioenuitvoerder – zoals de uitvoerder van de Novak-mantel Brand New Day – is daarbij dan ook onontbeerlijk en voorkomt een negatieve attitude na invoering bij de werknemers.

Mr. Theo Gommer MPLA CCFP is managing-partner bij de &Gommer Pensions Group en Gommer & Partners Pensioen Advocaten te Tilburg.

HOE VERDER?

Novak organiseert in samenwerking met mr. Theo Gommer van de &Gommer Pensions Group en Theo Aanhaan van Brand New Day in oktober de workshop 'Hoe stap ik over van een pensioenregeling op basis van middelloon naar een premieovereenkomst?'.

Tijdens de workshop komen onderwerpen aan de orde als:

- status van het nieuwe pensioenstelsel;
- afwegingen middelloon/premieovereenkomst;
- instemmingrecht van werknemers (OR en vakbonden);
- zorgplicht en communicatie;
- plan van aanpak en checklist.

De workshop vindt plaats in Utrecht, Apeldoorn en Tilburg. Deze begint om 15.00 uur en duurt tot 18.30 uur. Aan de bijeenkomst zijn geen kosten verbonden. Voor deelname ontvangt u PE-uren.

DE EXACTE DATA EN DETAILS VINDT U IN HET NIEUWS-OVERZICHT OP WWW.NOVAK.NL/OPLEIDINGEN.

NAAM
Theo Gommer

WERKZAAM BIJ
&Gommer Pensions Group

WEBSITE
www.gommerpensions.nl

NOVAK KWALITEITSSYSTEEM BINNEN SCIENTA:

KANT-EN-KLARE BASIS VOOR HET MKB-ACCOUNTANTSKANTOOR

Harmen Koopman

Leendert Haaring

Sinds jaar en dag wordt het Novak Kwaliteitssysteem uitgeleverd in Scienta. Deze slimme cloud-software, die organisaties onder andere kunnen inzetten als document- of kwaliteitsmanagementsysteem, kent talloze mogelijkheden. Harmen Koopman, werkzaam als marketeer op het Scienta-kantoor in Harderwijk, vertelt er meer over.

Scienta is jaren geleden ontstaan vanuit een behoefte binnen de accountancy aan een online-tool waarin handboeken digitaal konden worden beheerd. Het is nu ruim vijftien jaar later en de Scienta-software wordt inmiddels door 4.000 organisaties gebruikt, in binnen- en buitenland. Hoewel Scienta ontstaan is vanuit de accountancy wordt de software vandaag de dag veel breder ingezet. "Wij werken brancheonafhankelijk, maar hebben veel klanten in de zakelijke dienstverlening, onder andere assurantiëkantoren, verzekeraars en kleine banken", vertelt Harmen Koopman. "Dat zijn veelal organisaties die gecertificeerd zijn en te maken hebben met veel wet- en regelgeving, of organisaties die aan de slag willen met de professionalisering van de werkprocessen van hun organisatie. Scienta wordt veelal gebruikt als document- of

kwaliteitsmanagementsysteem, maar steeds vaker ook als sociaal platform. Scienta biedt namelijk onder andere functionaliteiten zoals een prikbord-functie, een verjaardagskalender en een smoelenboek. Het is vrij eenvoudig te gebruiken als intranet."

EÉN ONLINE OMGEVING

Vrij snel na de lancering van Scienta besloot Novak om het Novak Kwaliteitssysteem uit te geven in de nieuwe online-omgeving in plaats van op cd-roms. Novak beoogde de werkprocessen efficiënter in te richten via de online tool en een heleboel bij Novak aangesloten kantoren zagen de kans om de wet- en regelgeving en de kantoorprocessen centraal vast te leggen in één online omgeving. "Dat was onze eerste groeispurt. We kregen ineens

honderden accountantskantoren als klant", vertelt Harmen Koopman. "Met het Novak Kwaliteitssysteem in Scienta heeft een mkb-accountantskantoor een kant-en-klare basis om op voort te borduren. De wet- en regelgeving is voor elk accountantskantoor hetzelfde, dus waarom zou je zelf opnieuw het wiel proberen uit te vinden? Met het Novak Kwaliteitssysteem in Scienta ben je voor 80 procent klaar. De laatste 20 procent is het kantoor specifiek maken van de content. Daarin zit de investering, maar dat weegt niet op tegen alles zelf doen als kantoor."

ACTUEEL

Een accountantskantoor dat wil werken met (modules van) het Novak Kwaliteitssysteem plaatst de gewenste bestelling via Novakdirect.nl. Via Novak worden ook Scienta-licenties aangeschaft op basis van het aantal medewerkers werkzaam binnen een kantoor. "Na de bestelling neemt Marcel Kurvers, de projectmanager van het Novak Kwaliteitssysteem, contact op met het desbetreffende kantoor en gaat op bezoek om het kwaliteitssysteem in te richten en kantoor specifiek te maken", licht Harmen toe. "Het fijne aan Marcel is dat hij enorm veel kennis heeft van de content van Novak en van Scienta. Hij is immers een partner van het eerste uur."

Een redactieteam van Novak houdt de content van het Novak Kwaliteitssysteem actueel. "Zodra nieuwe regelgeving van kracht wordt voor mkb-accountantskantoren worden de relevante modules voorzien van een update. De abonnees krijgen daar vervolgens een melding van binnen de Scienta-omgeving."

BEHEERSBAAR

Wat is het grote voordeel van het Novak Kwaliteitssysteem in Scienta? "In Scienta worden wijzigingen in de Novak-content zichtbaar weergegeven. Dat maakt het Novak Kwaliteitssysteem beheersbaar voor een accountantskantoor. Stel dat er binnen een accountantskantoor tien versies in omloop zijn van een document, hoe weet je dan de je zelf met de meest actuele versie werkt? In Scienta werkt je altijd met de laatste versie van dat document. Je kunt die versie ook nog eens vergelijken met eerdere versies. Natuurlijk biedt Scienta ook het grote voordeel van plaats onafhankelijk werken."

FORMULIEREN

Scienta is continu in ontwikkeling en wordt uiteraard zelf ook voorzien van (technische) updates. Het afgelopen half jaar is hard gewerkt aan de

ontwikkeling van een nieuwe functionaliteit voor formulieren. "In Scienta is het al jaren mogelijk om bijvoorbeeld een klachtenprocedure op te nemen. Met de nieuwe functionaliteit voor formulieren kun je ook daadwerkelijk binnen Scienta die klacht gaan melden. Hoeveel formulieren worden niet dagelijks uitgeprint, handmatig ingevuld en in een dossier gestopt? Dat is nu verleden tijd. Veel klanten zaten op iets dergelijks te wachten en maakten dat ook kenbaar aan ons via feedback. Als meerdere klanten hetzelfde geluid laten horen, dan weet je dat je daar als organisatie mee aan de slag moet."

Biedt Scienta standaardformulieren of kan een kantoor zelf een formulier samenstellen? "Het kan allebei", antwoordt Harmen. "Van een formulier voor het aanmelden van bezoekers tot een formulier van het melden van een datalek. Het is allemaal mogelijk. Wij gaan op korte termijn zelf aan de slag met het ontwikkelen van een aantal standaardformulieren, bijvoorbeeld voor leveranciersonderzoeken of voor het in dienst treden van nieuwe medewerkers. Daarnaast gaan wij ons de komende tijd concentreren op het verbeteren van de weergave van Scienta op mobiele telefoons en tablets."

Voor meer informatie: www.scienta.nl en www.novak.nl/novak-kwaliteitssysteem/
Relevante updates binnen Scienta worden kenbaar gemaakt binnen de Scienta-omgeving maar ook via de website Novak.nl en de wekelijkse digitale nieuwsbrief van Novak.

NAAM
Harmen Koopman

WERKZAAM BIJ
Scienta

WEBSITE
www.scienta.nl

KOM NAAR DE TWEEDE EDITIE VAN DE DAG VAN DE MKB-ACCOUNTANT

Na een succesvolle eerste editie organiseert de vereniging Novak op donderdag 13 december 2018 opnieuw de Dag van de mkb-accountant. Ontmoet andere mkb-accountants en topsprekers tijdens een dagvullend programma dat in het teken staat van ondernemerschap, persoonlijke ontwikkeling en de nodige dosis vaktechniek.

U KUNT ZICH AANMELDEN VIA
WWW.DAGVANDEMKBACCOUNTANT.NL

Wij verwelkomen dit jaar de volgende sprekers:

- Marco Moling, voorzitter van de vereniging Novak
- Richard Engelfriet, dagvoorzitter, spreker, onderzoeker en columnist Algemeen Dagblad
- Marco van der Vegte, voorzitter van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)
- Hans Biesheuvel, oud-voorzitter MKB-Nederland en co-founder ONL voor Ondernemers
- Willem Overbosch, serial ondernemer en oprichter MKB Servicedesk
- Japke-D Bouma, auteur en eindredacteur/columnist bij NRC Handelsblad
- Sylvester Schenk, directeur Fiscale Zaken bij het Register Belastingadviseurs
- Marjolijn Wibbelink, partner bij Meijer Consulting Group (MCG)
- Charles Kock, vakdirecteur Accountancy bij Flynth adviseurs en accountants
- Koen de Jong, partner bij De Jong Accountants en Adviseurs
- Herman Pleij, emeritus hoogleraar historische Nederlandse letterkunde

Het evenement wordt gehouden in het MeetingDistrict te Nieuwegein (Blokhoeve 2, 3438 LC Nieuwegein).

Toegang

- GRATIS voor leden van de vereniging Novak
- Leden van de stichting Novak met een BASIS- kantoorlidmaatschap ontvangen 25% korting op de reguliere toegangsprijs
- Leden van de stichting Novak met een PLUS-kantoorlidmaatschap ontvangen 50% korting op de reguliere toegangsprijs
- De reguliere toegangsprijs bedraagt € 295,- exclusief btw

Permanente Educatie

- NBA: 6 PE-uren
- RB: 3 PE-uren

Programma

Voor het exacte programma van de plenaire sessie en de panelsessies zie www.dagvandemkbaccountant.nl. U kunt zich daar ook aanmelden voor de Dag van de mkb-accountant.

Alle sprekers laten hun licht schijnen over ontwikkelingen in het mkb, maar ook over de toekomst van ons vak. Gedurende de dag kunt u het informatiepaviljoen bezoeken met leveranciers die allen actief zijn in de mkb-accountancy. Kortom, 13 december is een dag die u niet mag missen!

De Dag van de mkb-accountant sluit aan op de kernwoorden van Novak: dynamisch, inhoudelijk, professioneel en gericht op de mkb-praktijk.

PROCESOPTIMALISATIE:

DIGITALE EN ELEKTRONISCHE VERWERKING VAN DOCUMENTEN

Het scannen en herkennen van boekingsdocumenten is binnen de accountancysector gemeengoed. Veel kantoren hebben voor inkomende facturen en boekingsbonnen hun processen inmiddels optimaal ingericht, ondersteund door een of meer softwaretools. Interessant is dat er steeds meer additionele softwaretools op de markt komen voor het verder optimaliseren van het inkomende factuurproces.

Gerard Bottemanne

Wat heeft een accountantskantoor nodig om het proces van inkomende facturen en boekingsbonnen optimaal te ondersteunen?

1. Een oplossing voor het scannen, herkennen en verwerken van facturen en boekingsbonnen door kantoormedewerkers en klanten;
2. Een aansluiting op PEPPOL voor het elektronisch ontvangen (en verzenden) van facturen;
3. Additionele softwaretools.

1. EEN OPLOSSING VOOR HET SCANNEN, HERKENNEN EN VERWERKEN VAN FACTUREN EN BOEKINGSBONNEN DOOR KANTOORMEDEWERKERS EN KLANTEN

Er kan gebruik gemaakt worden van een traditionele scanner die direct een OCR-document aanmaakt en dit opslaat in een bepaalde directory die vervolgens uitgelezen wordt voor het herkennen en verwerken van de documenten. Vandaag de dag worden verreweg de meeste facturen in pdf-formaat ontvangen en verzonden per e-mail. Er wordt dan gewerkt met een apart e-mailadres dat direct gekoppeld is aan een voorportaal waar, in combinatie met herkennen, een boekingsvoorstel wordt aangemaakt dat nog aangepast of direct geboekt gaat worden. Voor kassabonnen en eventueel facturen op papier wordt gebruik gemaakt van een app op een smartphone om een foto te maken per bon c.q. factuur, waarna deze eveneens in het voorportaal terechtkomt. Een aparte scanner is dan overbodig. Elektronisch factureren op basis van UBL is in opmars. De werkwijze voor inkomende factuurverwerking is dan feitelijk gelijk aan facturen die in pdf-formaat ontvangen worden. De herkenningsgraad van een UBL-factuur zelf is altijd 100%. Dit laatste komt omdat het ontvangende systeem precies weet welke gegevens waar in de UBL zijn opgeslagen. Desgewenst kunnen leveranciers facturen direct sturen naar het hiervoor genoemde e-mailadres. Die facturen worden dan verder afgehandeld via het voorportaal. Ook is het mogelijk dat cliënten zelf de regie houden over ontvangen facturen en deze na hun beoordeling zelf doorsturen naar het betreffende e-mailadres. In dit laatste geval moet

de accountant goed afstemmen met de cliënt dat ontvangen facturen tijdig worden doorgestuurd (per e-mail) en niet tussen wal en schip geraken. Een andere optie is dat cliënten via het voorportaal de daar ontvangen facturen goedkeuren om te boeken of betaalbaar te stellen.

Bovenstaande functionaliteit kan geboden worden vanuit standaard boekhoudsoftware of via een aparte toepassing op het gebied van scannen, herkennen en elektronische factuurverwerking. Dergelijke toepassingen kennen meestal een directe aansluiting met meerdere boekhoudpakketten.

2. EEN AANSLUITING OP PEPPOL VOOR HET ELEKTRONISCH ONTVANGEN (EN VERZENDEN) VAN FACTUREN

Op dit moment wordt het merendeel van elektronische facturen (in UBL-formaat) verzonden en ontvangen per e-mail. De werkwijze is dan zoals onder advies 1 genoemd. Onder andere vanuit de overheid wordt erop aangedrongen gebruik te maken van PEPPOL als transportkanaal voor elektro-

NAAM

Gerard Bottemanne

WERKZAAM BIJ GBNED

WEBSITE

www.ictaccountancy.nl

nische facturen. Elke cliënt moet dan beschikken over een PEPPOL-ID dat vergelijkbaar is met een e-mailadres of een telefoonnummer voor het versturen van sms-berichten. Onder andere het KvK-nummer of btw-nummer kan dienst doen als PEPPOL-ID. Aansluiten op PEPPOL kan op meerdere manieren, veelal:

- via bestaande (boekhoud)software, de meest voor de hand liggende manier;
- via een PEPPOL Access Point provider, die ervoor zorgt dat facturen via het PEPPOL-netwerk op basis van het PEPPOL-ID in het aangesloten softwarepakket terecht komen.

Uitgaande facturen kunnen ook via PEPPOL verzonden worden. De ontvanger moet dan wel op PEPPOL aangesloten zijn en vooraf moet het PEPPOL-ID van de ontvanger vastgelegd zijn in de administratie.

“DE HERKENNINGSGRAAD VAN EEN UBL-FACTUUR ZELF IS ALTIJD 100%. DIT LAATSTE KOMT OMDAT HET ONTVANGENDE SYSTEEM PRECIES WEET WELKE GEGEVENS WAAR IN DE UBL ZIJN OPGESLAGEN.”

3. ADDITIONELE SOFTWARETOOLS

Omdat niet alle boekhoudsoftware bepaalde functies (zoals scannen en herkennen) ondersteunt of omdat u zo optimaal mogelijk automatisch wilt boekhouden, zijn er additionele softwaretools op de markt. Zo zijn er tools voor:

- het scannen, herkennen en verwerken van boekingsdocumenten. Dit zijn toepassingen die aansluiting hebben met een of meer boekhoudpakketten en de onder advies 1 genoemde processen ondersteunen. Ook als uw kantoor met meerdere boekhoudpakketten werkt kan het handig zijn met één oplossing te werken die aansluit op alle door u in gebruik zijnde boekhoudpakketten;
- elektronische factuurverwerking. Vandaag de dag mag van elk standaard boekhoudpakket

verwacht worden dat elektronische factuurverwerking op basis van UBL tot de basisuitrusting behoort. Mocht dit laatste niet het geval zijn, dan kunt u gebruikmaken van de hiervoor genoemde tools voor scannen, herkennen en verwerken van boekingsdocumenten. De praktijk leert namelijk dat deze tools in de regel ook elektronische factuurverwerking op basis van UBL ondersteunen;

- het automatisch ontvangen van facturen in UBL-formaat van met name grote organisaties, zoals telecomproviders, al dan niet met de mogelijkheid factuurregels te matchen met (artikel)groepen;
- conversie van alle inkomende facturen naar UBL. In dit geval is sprake van een dienstverlener die, mede op basis van speciale softwaretools, ervoor zorgt dat alle inkomende facturen worden omgezet naar UBL, die vervolgens als boekingsvoorstel in de boekhouding terecht komen.

DE PRAKTIJK

Jheronimus Accountantskantoor

Nico Prevoo is oprichter van Jheronimus Accountantskantoor en heeft de nodige ervaring met scannen, herkennen en verwerken van inkomende facturen en boekingsbonnen. Nico werkt met Zenvoices als voorportaal voor meerdere boekhoudpakketten die gebruikt worden (King, Reelezee, Exact Online, SnelStart). Zenvoices zorgt voor het herkennen en een boekingsvoorstel op basis van de onderliggende administratie. Inkoopfacturen en bonnetjes worden gescand en per e-mail aangeleverd, merendeels door de klanten zelf, in Zenvoices. Per cliënt is er een aparte mailbox voor inkoopfacturen en verkoopfacturen. Vandaag de dag is meestal sprake van digitale facturen in pdf, waarbij de stap van scannen overbodig is geworden. Bonnen kunnen ook ingestuurd worden via de Zenvoices App, die ook werkt op een smartphone. Kwestie van een foto maken en deze wordt vervolgens automatisch doorgestuurd naar het voorportaal.

Binnen Zenvoices vindt herkennen van relaties onder andere plaats op basis van een KvK-nummer of een btw-nummer van de debiteur of crediteur. Het boekingsvoorstel kan eventueel nog handmatig aangepast worden of direct geboekt worden. Ook is het mogelijk om vooraf boekings-templates aan te maken om te komen tot een boekingsvoorstel. Op basis van het KvK-nummer worden de juiste adresgegevens opgehaald uit de KvK-database. Een wens voor de toekomst is regelherkenning.

Voor het ontvangen van elektronische facturen in UBL wordt gebruik gemaakt van de softwaretool van Storecove. Het gaat dan om facturen van onder meer Ziggo, Vodafone en Bol.com. Deze facturen komen automatisch terecht in Zenvoices, waarbij op basis van de inhoud van de UBL een boekingsvoorstel gemaakt wordt. Er zijn ook steeds meer leveranciers die zelf de factuur in UBL sturen.

Nico heeft ook ervaring opgedaan met andere toepassingen op het gebied van scannen en herkennen en noemt als aandachtspunten: het ontbreken van een koppeling met bepaalde boekhoudpakketten, een herkenning die achterblijft bij de verwachting, een paar uur wachten op het resultaat (als scannen en herkennen niet in de software zelf zit, maar uitbesteed wordt aan een andere organisatie).

Tot slot noemt Nico het gebruik van Buckaroo, waarbij uitgaande facturen (in pdf) direct worden voorzien van een betaallink.

Rijkse accountants & adviseurs

Etien de Kam is online adviseur bij Rijkse accountants & adviseurs, waar sinds eind 2014 met Basecone wordt gewerkt voor scannen, herkennen en elektronische factuurverwerking. In belangrijke mate in combinatie met de boekhoudsoftware van Twinfield, maar ook in combinatie met Exact Online en Unit4. Van alle inkoopfacturen en bonnetjes wordt 99% verwerkt via het concept ‘scan en klaar’. Het aantal verkoopfacturen dat via scan en herken wordt aangeboden is minimaal. Er wordt niet gewerkt met een aparte mailbox voor inkoop- en verkoopfacturen. Bij het aanleveren wordt aangegeven of sprake is

van een inkoop- of verkoopfactuur.

In eerste instantie werd gestreefd naar 100% herkenning, maar de praktijk leert dat ruim 90% het hoogst haalbare is. “Er komen zelfs nog handgeschreven facturen binnen”, zegt Etien. Het elektronisch ontvangen van inkoopfacturen in UBL komt steeds meer voor. Voor inkoopfacturen van de Sligro wordt gebruik gemaakt van Invoice-Sharing. Software van de gelijknamige leverancier zorgt ervoor dat artikelen, zoals bekend binnen Sligro, vooraf gekoppeld kunnen worden aan grootboekrekeningen. En evenals Nico maakt Etien gebruik van Storecove als het gaat om pdf- of UBL-facturen die normaliter vanuit een portaal handmatig geüpload moeten worden naar Basecone. Autorisatie van inkoopfacturen is ook een aandachtspunt dat Etien benadrukt. Het gaat dan vooral om autoriseren van facturen voor betaling. Als facturen zijn geautoriseerd kunnen deze daarna via een verzamelbatch via internetbankieren worden betaald. “De eerste tijd lag de nadruk vooral op het eigen maken van de nieuwe manier van werken, inmiddels ligt de nadruk vooral op verdere optimalisatie van het proces”, zegt Etien.

Gerard Bottemanne van onderzoeksbureau GBNE is initiatiefnemer van www.ictaccountancy.nl.

MEER
WETEN?

19 september 2018:

Praktijkdag scan, herken, efactureren en robotic 2018

Op woensdag 19 september a.s. wordt de ‘Praktijkdag scan, herken, efactureren en robotic 2018’ georganiseerd. Maak tijdens deze praktijkdag kennis met alle mogelijkheden op het gebied van scannen, herkennen en elektronische factuurverwerking. Nico Prevoo en Etien de Kam zullen hun ervaringen dan mondeling toelichten en eventuele vragen beantwoorden. Op dezelfde dag verschijnt een nieuwe versie van het rapport ‘Scannen en herkennen van boekingsdocumenten en elektronische factuurverwerking op basis van robotic accounting’ dat mondeling wordt toegelicht door Gerard Bottemanne.

Meer informatie en aanmelden via www.ictaccountancy.nl.

*TOPTRENDS VOOR ONDERNEMERS –
VAN TREND NAAR TOEPASSING,
WILLEM OVERBOSCH (2017)*

DIGITALISERING, ROBOTISERING EN REALTIME: HOE GA JE DAAR VANDAAG MEE AAN DE SLAG?

Willem Overbosch

Van de redactie

Hoe blijf je als ondernemer jezelf, terwijl je je toch ontwikkelt? Dat is een vraag die veel Novak-leden bezighoudt. We bewegen ons in een wereld waarin dienstverlening moet leiden tot een gemakkelijker leven. Alles draait om snelheid en directe toegang. Hoe ga je als ondernemende mkb-accountant om met trends als digitalisering, robotisering en realtime? Het antwoord is volgens Willem Overbosch “eenvoudig, door te spelen en te klooiën”.

In zijn boek TopTrends voor Ondernemers geeft Willem Overbosch, eigenaar van Dutch Network Group en uitgever van onder andere mkbservice-desk.nl en dezaak.nl, een overzicht van de belangrijkste trends waar ondernemers mee te maken krijgen. Maar vooral wil hij ondernemers helpen deze trends te vertalen naar hun eigen bedrijf. “De

kern van mijn verhaal zit hem in de praktische toepasbaarheid,” zegt Overbosch. “Bij iedere trend laat ik voorbeelden zien van hoe ondernemers en organisaties er nu al mee bezig zijn. Achterin het boek vind je het Trendcanvas waarmee je in vier stappen bepaalt of je een trend kunt toepassen en zo ja, hoe. En ik kan het niet vaak genoeg zeggen: pak je telefoon en ga gewoon eens spelen met al die apps die nu al beschikbaar zijn. Je leert ervan, je ontwikkelt je, je gaat mee met je tijd.”

Willem, over meegaan met je tijd gesproken: onlangs verstuurde je een Tweet waarin je een ondernemer feliciteert met “eindelijk een accountant die digital denkt en doet”. Wat bedoelde je daarmee?

“De gemiddelde leeftijd van ondernemend Nederland is 46 jaar. Daar zitten veel mkb-accountants bij. Die generatie is niet opgegroeid met internet

en wifi en heeft moeite met digitalisering. Maar internet is overal, je klant is overal en nergens en er komen jonge, veeleisende generaties aan. Blijf niet stilzitten en denken dat het zich vanzelf oplost. Maak juist gebruik van jongere werknemers, zij kunnen je helpen om met je bedrijf in te spelen op trends als robotisering en realtime economie die echt niet meer te stoppen zijn. Maak daarnaast gebruik van je traditionele positie als vertrouwenspersoon en zet je nieuwe kennis in om je klanten een weg te laten vinden in de digitale keten waar jullie beiden onderdeel van worden. Jij kunt zorgen voor vertrouwen in die keten, wees nog meer die trusted advisor.”

Je schrijft in je boek dat het je droom is om een ‘Runkeeper’ (app waarin je bewegingsactiviteiten kunt bijhouden en delen) voor ondernemers te maken, een app waarmee je

“MAAK GEBRUIK VAN JONGERE WERKNEMERS, ZIJ KUNNEN JE HELPEN OM MET JE BEDRIJF IN TE SPELEN OP TRENDS ALS ROBOTISERING EN REALTIME ECONOMIE.”

voor je bedrijf doelen kunt stellen en realtime kunt volgen hoe het daarmee staat, doordat alle bedrijfssystemen op elkaar en op de app zijn aangesloten. Wat betekent dat voor de rol van de accountant?

“Het lijkt mij geweldig om samen met andere ondernemers te werken aan de prestaties van mijn bedrijf. Een realtime app kan dat faciliteren. De realtime revolutie biedt zoveel kansen voor ondernemers, en dus ook voor mkb-accountants. Met realtime bedoel ik in dit geval het live kunnen volgen van digitale bedrijfsprocessen, waaronder ook de administratie en controle op de boekhouding. Alsof je als accountant direct de ‘hartslag’ van je klanten kunt meten. Alles draait om transparantie wat een geweldig instrument kan zijn om je service te verbeteren en klanten te helpen om een betere ondernemer te worden. Je kunt samen processen tegen het licht houden en verbeteren. Als trusted advisor kun je realtime meedenken met de klant en ben je veel zichtbaarder dan eens per jaar als de jaarrekening wordt afgeleverd. Vergis je niet: financieel advies, boekhouding, het lenen van geld en het betalen van rente of belasting aan de overheid, dat gaat straks allemaal vanzelf.”

Er wordt veel gesproken over de verschuiving van ambacht naar ondernemerschap. De toekomstige mkb-accountant als adviseur en business partner voor het mkb. De ‘huisartsfunctie’ krijgt een steeds bredere betekenis. Tegelijkertijd is er het ambachtelijke gezegde ‘blijf bij je leest’. Hoe ga je als mkb-accountant om met die rol terwijl je niet altijd de kennis in huis hebt om alle vragen te beantwoorden?

“Door samen te werken. Je hoeft niet alles zelf te doen. Sterker nog, je moet dat niet eens willen. Kijk naar de trend platformeconomie die ik beschrijf in mijn boek. Op een platform worden vraag en aanbod bij elkaar gebracht. Denk aan Netflix,

Spotify en Uber. Je betaalt een klein bedrag per maand en je hebt toegang tot een enorm aanbod. Kijk ook eens naar Yuki, ExactOnline en Spotcap als het om financiële processen gaat. Datzelfde principe werkt ook voor kennisdeling. Na vijftien jaar ervaring met MKB Servicedesk durf ik te zeggen dat elke vraag wel is gesteld. Dus neem die vragen aan en werk samen met anderen om ze beantwoord te krijgen. Focus je op het bereikbaar zijn voor je klanten, zorg dat je toegang hebt tot de juiste kennis en data en laat deze op een slimme manier voor je werken."

Samenwerken is volgens jou ook een belangrijke manier om invulling te geven aan de trend Duurzaamheid. Gezamenlijk inkopen met andere ondernemers is hier een voorbeeld van. Maar ook je samen met collega's inzetten voor een goed doel heeft impact. Het hoeft niet groot. Je kunt beginnen met het tekenen van je droom. Hoe werkt dat precies?

"Als ondernemer, en zeker als accountant, heb je ook maatschappelijke verantwoordelijkheden. De komende jaren wordt een beroep op ons gedaan bij het creëren van een meer duurzame samenleving. Het bedrijfsleven moet bijdragen aan het tot stand komen van veranderingen die nodig zijn om de Global Sustainable Development Goals (SDG's) van de VN te halen. Je inzetten voor duurzaamheid voegt waarde toe aan je onderneming en samen met werknemers, klanten, leveranciers en directe omgeving kun je echt het verschil maken. Door je duurzaamheidsdroom te tekenen met behulp van het Dromenvanger-canvas die in het boek staat beschreven kun je de SDG's in je langetermijnvisie verwerken. Met een paar simpele stappen kun je er vervolgens voor zorgen dat uiteindelijk alles wat je op dagelijkse basis doet, bijdraagt aan de realisatie van de SDG's. Duurzaamheid is een trend waarin het gaat om het hart en de ziel van je bedrijf, van je medewerkers en van jou als ondernemer. Je wordt als bedrijf veel aantrekkelijker voor toekomstige werknemers en klanten wanneer je ook maatschappelijk betrokken bent. En dat is van onschatbare waarde."

"JE WORDT ALS BEDRIJF VEEL AANTREKKELIJKER VOOR TOEKOMSTIGE WERKNEMERS EN KLANTEN WANNEER JE OOK MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN BENT."

Meer weten over TopTrends voor Ondernemers en hoe u deze kunt vertalen naar uw eigen praktijk? Willem Overbosch is een van de sprekers op de Dag van de mkb-accountant (13 december 2018). Inschrijven voor deze dag kan eenvoudig via www.dagvandemkbaccountant.nl. Daar vindt u ook het complete programma van lezingen en workshops. U kunt zich ook aanmelden via het inschrijfformulier dat is bijgevoegd in dit Accountantsmagazine.

COLUMN

Carel Verdiesen

**PLAATSVERVANGEND
VOORZITTER VAN
DE VERENIGING NOVAK**

Belofte maakt schuld

Toen ik op de laatste dag van de vakantie met mijn vrouw en dochter door Como liep, gingen mijn gedachten uit naar een strategie die ik zou kunnen uitvoeren. Het zou mij een maaltijd besparen en ik zou toch mijn belofte nakomen. Belofte maakt namelijk schuld. Ik behoor tot degenen die als ze iets toezeggen dat ook gestand proberen te doen. Er is geen makkelijkere manier om je respect te verliezen dan door van alles toe te zeggen en vervolgens jouw beloften niet na te komen. Ik zit namelijk niet in de politiek. Niet dat politici geen respect verdienen, maar het komt nog wel eens voor dat gepoogd wordt om harde uitspraken voor de verkiezingen daarna zo sterk te nuanceren dat deze even geruisloos worden afgevoerd als dat ze hard in het debat werden ingebracht.

**"ER WORDT VAN U VERWACHT
DAT U UW EED GESTAND DOET
EN UW KLANTEN (OF COLLEGA'S)
WIJST OP HUN GEDRAG."**

Accountants komen hun beloftes na en dat is niet zomaar wat. We hebben nu zelfs allemaal een beroepseed afgelegd. Als accountant ben ik mij ervan bewust dat ik dien te handelen in het algemeen belang. Een zware belofte, waarbij de nakoming soms op gespannen voet staat met de belangen van uw klant en/of uw kantoor. Er zit regelgeving aan te komen die deze belofte verder voor u uit-

werkt en dat is de Nadere Voorschriften NOCLAR. Kijkt u maar eens naar het voorbeeldfilmpje op de website van de NBA wat het betekent dat u een eed heeft afgelegd en wat dat betekent voor het algemeen belang. In situaties die daar om vragen wordt van u verwacht dat u uw eed gestand doet en uw klanten (of collega's) wijst op hun gedrag en vraagt om maatregelen. En als deze maatregelen niet worden genomen, dan neemt u die maatregelen zelf. Natuurlijk alleen in situaties waarbij sprake is van een duidelijk materieel algemeen belang, maar toch gaat dit wel erg ver. Het filmpje gaat over de accountant die optreedt bij bijvoorbeeld zwart geld, steekpenningen en illegale giflozingen. Ver van uw bed? Vast wel, maar als het dichtbij komt moet u denken aan de belofte die u deed in uw eed en moet u optreden zoals het een accountant betaamt.

Accountants komen hun beloftes na, ook die aan hun dochter. "Okay, ik ga een keer met jou naar McDonalds deze vakantie". Ik had gelijk spijt van deze opmerking, want ik hou van lekker eten. De vakantie was bijna voorbij en ineens bedacht ik dat ik waarschijnlijk op de terugreis, vlak voor de Nederlandse grens, aan mijn toezegging zou worden herinnerd en vervolgens in het meest afschuwelijke filiaal van deze keten (Isselburg in Duitsland) mijn vakantie zou moeten afsluiten. De strategie was even simpel als geniaal. "Laten we nu even naar de McDonalds gaan", zei ik, "dan neem ik koffie en kun jij ook wat lekkers nemen". Het was nog lang geen etenstijd dus een goed restaurant zat er nog wel in. En de dag erna op de terugreis ook. Dochter blij, moeder blij en ik blij.

NOVAK-NIEUWS

Novak Kwaliteitssysteem: wat staat ons te wachten in het najaar?

De komende maanden werkt het redactieteam aan verschillende updates die in het najaar zullen verschijnen.

De module Kantoorregelingen (zowel voor 'standaard' als 'verlicht' regime NVKS), de module Administratieve dienstverlening en de module Samenstellingsopdrachten worden van een update voorzien. Hieronder leest u de wijzingen en aanvullingen op hoofdlijnen.

MODULE KANTOORREGELINGEN NVKS

Om kantoren te ondersteunen bij het vormgeven en vastleggen van de verplichte periodieke evaluatie vanuit de NVKS, worden de instructies en modellen voor evaluatie vernieuwd en uitgebreid voor kantoren die bijvoorbeeld alleen samenstellingsopdrachten uitvoeren. De huidige modellen

zijn in de basis bedoeld voor kantoren die assurance-opdrachten uitvoeren. Voor veel kantoren is dit het eerste jaar dat een dergelijke evaluatie binnen het kantoor wordt uitgevoerd en het redactieteam heeft verzoeken van gebruikers gekregen om aanvullende modellen voor vastlegging van de evaluatie te ontwikkelen.

NOCLAR

Per 1 januari 2019 dienen de Nadere Voorschriften NOCLAR (Non-Compliance with Laws and Regulations) te worden gevolgd. Dit zijn nieuwe nadere voorschriften voor alle accountants die aangeven wat er van hen verwacht wordt en hoe zij moeten handelen als regels niet worden nageleefd door de eigen organisatie of door een cliënt. Begin dit jaar heeft een consultatieronde ten aanzien van NOCLAR plaatsgevonden. De

definitieve versie van deze nadere voorschriften moet door de NBA nog beschikbaar worden gesteld en zal worden verwerkt in de module Kantoorregelingen.

Aanvullende maatregelen voor kantoren met Wta-vergunning

Vanuit de 53 maatregelen uit het NBA-rapport 'In het Publiek belang: het kan echt beter!' is voor niet-oob's door een NBA-werkgroep, waarin onder andere ook Novak is vertegenwoordigd, een doorvertaling gemaakt van maatregelen. Deze maatregelen zijn twee jaar geleden in het Novak Kwaliteitssysteem geïmplementeerd. De content die specifiek in het kader van deze maatregelen is geschreven, begint veelal met 'In het kader van het rapport 'In het Publiek Belang, het kan echt beter!'. Deze maatregelen zijn voornamelijk alleen bedoeld voor

kantoren met een Wta-vergunning die wettelijke controleopdrachten uitvoeren. Om eventuele onduidelijkheid hierover weg te nemen, wordt dit bij de aankomende update tekstueel verder verduidelijkt.

Wwft

Op 25 juli 2018 is de Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn in werking getreden. Dit betekent dat instructies en modellen op het gebied van de Wwft in de module Kantoorregelingen moeten worden aangescherpt. Op dit moment is een geactualiseerde Leidraad Wwft vanuit de AFM beschikbaar. Naar verwachting zal de NBA de beschikbare documentatie over de Wwft de komende periode actualiseren en beschikbaar stellen. In afwachting hiervan zal de content in het Novak Kwaliteitssysteem eveneens van een update worden voorzien. Afhankelijk van het tijdstip waarop de NBA deze documentatie beschikbaar stelt, worden de aanscherpingen in het kader van de Wwft nog meegenomen in de update waarin ook de hierboven genoemde punten zijn opgenomen. Wanneer de documentatie vanuit de NBA later beschikbaar komt dan de releasedatum van de Novak-update, komen de wijzigingen door middel van een aanvullende update later dit najaar alsnog beschikbaar.

ADMINISTRATIEVE DIENSTVERLENING

Bij de implementatie van de huidige Standaard 4410 in 2015 in het Novak Kwaliteitssysteem, is een nieuwe module Administratieve dienstverlening ontwik-

keld en beschikbaar gesteld aan de gebruikers. Dit om kantoren te ondersteunen bij de implementatie van kwaliteitsmaatregelen op opdrachtniveau om de kwaliteit bij de administratieve dienstverlening te waarborgen. Nu, drie jaar later, zien we dat de meeste gebruikers van het Novak Kwaliteitssysteem hun weg hebben gevonden in het vormgeven van de administratieve dienstverlening in relatie tot de samenstellingsopdracht. Dit betekent dat de huidige module wordt teruggebracht naar één instructie die de uitvoerende werkzaamheden van de administratieve dienstverlening beschrijft (de huidige 'Instructie uitvoering'). De overige instructies komen daarmee te vervallen, evenals de ondersteunende checklists in de modellenbibliotheek en de diverse dossiertemplates van Unit4, CaseWare, Infine en MLE. Enkele werkprogramma's voor de administratieve dienstverlening blijven behouden en kunnen facultatief gebruikt blijven worden. Op kantoorniveau kan er uiteraard voor gekozen worden om de module zo te laten zoals deze nu is, wanneer u deze in zijn geheel binnen het kantoor heeft geïmplementeerd en de inhoud daadwerkelijk wordt nageleefd. In de praktijk zien we echter dat van de complete module zeer sporadisch gebruik wordt gemaakt. Dit heeft ons doen besluiten om de module terug te brengen naar één instructie.

SAMENSTELLINGSOPDRACHTEN

De module Samenstellingsopdrachten wordt aangescherpt op basis van de consultatieronde ten aanzien van Standaard 4410 die begin 2018 tegelijk met de consultatie van NOCLAR is gehouden. Aanpassingen in Standaard 4410 die hieruit voortkomen, worden in de module Samenstellingsopdrachten verwerkt.

TECHNISCHE ONTWIKKELINGEN IN SCIENTA

Novak maakt voor de uitlevering van het Kwaliteitssysteem gebruik van de cloud-toepassing Scienta. Ook hier zit men niet stil. Technische ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op. Zodra nieuwe functionaliteiten beschikbaar komen, kunt u hier (afhankelijk van uw licentie) direct gebruik van maken. Een van de laatste ontwikkelingen betreft 'formulieren'. Hiermee kunnen processen dynamisch worden ingericht. Dat wil zeggen: het koppelen van acties aan personen en deadlines zodat ook de opvolging van acties kan worden gemonitord. In de komende maanden zullen we samen met Scienta gaan bekijken of we met de techniek 'formulieren' in Scienta het onderdeel 'Beheersing van kwaliteit' (module Kantooropzet en beheersing) dynamisch kunnen maken wanneer dit kantoren in belangrijke mate zou ondersteunen bij het beheersen van kwaliteit en het vastleggen van zowel evaluaties als opvolging.

ZIE OOK: WWW.NOVAK.NL/NOVAK-KWALITEITSSYSTEEM/

TE KOOP BIJ UW (ONLINE) BOEKHANDEL

MUST READS VOOR DE MKB-ACCOUNTANT

Willem Overbosch laat inspirerend en overtuigend zien hoe je 10 toptrends in je eigen praktijk toepast.

ISBN 9789089653635

€ 24,99

www.vanduurenmanagement.nl

De nieuwe rol van boekhouders en accountants: een wake-upcall voor elke financieel professional van de toekomst.

ISBN 9789089654090

€ 29,99

VANDUUREN
MANAGEMENT

VOOR IN DE AGENDA

Opleidingen uitgelicht

Hieronder vindt u enkele trainingen van NBA Opleidingen die interessant zijn voor de mkb-accountant. U kunt zich voor cursustitels van NBA Opleidingen aanmelden via www.novak.nl. U profiteert als Novak-lid van 10 procent korting op de reguliere opleidingsprijs. De kortingsregeling geldt uitsluitend voor het aanbod van NBA Opleidingen op www.novak.nl. Novak Opleidingen verrekent de korting achteraf door middel van een creditnota.

NBA OPLEIDINGEN: AANGIFTE VENNOOTSCHAPS-BELASTING: DE BASIS VOOR ADVIES

Ondernemers met een bv moeten ieder jaar weer een aangifte vennootschapsbelasting (laten) indienen. Die aangifte maakt duidelijk hoe de bv de voor haar geldende fiscale regels in het aangiftejaar heeft toegepast. Het opstellen van de aangifte biedt u, als adviseur, alle gelegenheid om te beoordelen of uw relatie de fiscale regelingen (nog steeds) optimaal benut. Is dat niet het geval, dan is actie geboden.

Fletcher Hotel Nieuwegein-Utrecht
18 september @ 14:00 - 21:00 uur
PE-uren: 6

NBA OPLEIDINGEN: REGELGEVING SAMENSTEL- EN ADVIESPRAKTIJK

De wet- en regelgeving voor de samenstellings- en adviespraktijk is in beweging. Jaarlijks zijn er wijzigingen en soms ook aanvullingen. In deze workshop wordt aan de hand van praktijkvoorbeelden zichtbaar gemaakt welke regelgeving van toepassing is op het voorbeeld, om vervolgens weer vanuit de regelgeving naar andere, gerelateerde voorbeelden te gaan. Daarbij gaat het niet om assurantie-opdrachten, maar specifiek om opdrachten binnen de samenstel- en adviespraktijk.

Fletcher Hotel Nieuwegein-Utrecht
19 september @ 15:30 - 20:00 uur
PE-uren: 4

NBA OPLEIDINGEN: OMZETTING VAN IB-ONDERNEMING NAAR BV-STRUCTUUR

In deze cursus komt de inbreng van een IB-onderneming (eenmanszaak en VOF) in een BV-structuur aan de orde. U krijgt een helder beeld van het migratietraject naar een BV-structuur. Ook ontvangt u een aantal praktische tools waarmee u aan de slag kunt.

Postillion Hotel Dordrecht
26 september @ 14:00 - 21:00 uur
PE-uren: 6

U KUNT ZICH INSCHRIJVEN VOOR DEZE OPLEIDINGEN OP WWW.NOVAK.NL/OPLEIDINGEN. DAAR VINDT U OOK HET COMPLETE AANBOD.

BEYOND
THE BALANCE

CaseWare opent de online wereld VAN DE MODERNE ACCOUNTANTS- PRAKTIJK

CaseWare introduceert gemakkelijk te gebruiken applicaties voor online dossiervorming, online samenwerking en online samenstellen. Met actuele jaarrekeningmodellen, de vertrouwde tijdwinende features, het verplichte Standard Business Reporting (SBR) en een vernieuwd interactief en dynamisch werkprogramma voor samenstellingsopdrachten. Helemaal compleet uit de cloud.

CASEWARE.NL

ACCOUNTANTS VERDIENEN ÉCHTE ACCOUNTANCYSOFTWARE

SCHRIJF U NU IN
EN MIS HET NIET

13 december 2018, van 9:00u - 18:00u
Meeting District Nieuwegein

Powered by:

DAG van de MKB- ACCOUNTANT

Vakkennis, klantkennis én zelfkennis: 3 pijlers voor succes

Ontmoet andere mkb-accountants en topsprekers tijdens een dagvullend programma dat in het teken staat van ondernemerschap, persoonlijke ontwikkeling en natuurlijk de nodige dosis vaktechniek.

- Voor het programma en inschrijven www.dagvandemkbaccountant.nl.
- Toegang: GRATIS voor leden van vereniging Novak.
Geen lid? Bekijk ons aanbod op de inschrijfpagina.
- NBA: 6 PE-uren | RB: 3 PE-uren

Meer informatie?

Mail of bel ons via novak@novak.nl / 070 - 3524002

www.dagvandemkbaccountant.nl

Novak. Voor de mkb-accountant.